

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consultatio Canonica De Coadjutoriâ perpetuâ. Sive Methodus Rite Procedendi in Coadjutoriis

Arnoldus <a Sancto Leonardo>

Moguntiae, 1695

Caput VIII. De officio, juribus & prærogativis Coadjutoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63366](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63366)

Caput VIII.

De Officio Juribus & prærogativis Coadjutoris.

S U M M A R I U M.

1. Coadjutor cum futura successione, non habet verum titulum, nec beneficium; sed jus in re fictum, & titulum dumtaxat præventivum.
2. Potest & solet Coadjutor capere possessionem primæ gratiæ Coadjutorialis, ut pendente vita coadjuti, eidem assistat: dilata realis possessionis apprehensione, ad tempus vacationis.
3. Similia pendent à tenore Bullæ Pontificiæ, à quo deflectere non licet.
4. Gratia Coadjutorialis non irritatur, etiam si Coadjutor non deserviat.
5. Imò si Coadjutor datus est ex alia causa quàm explenda administrationis coadjuti, nunquam deservire tenetur.
6. Tenentur tamen Coadjutores generaliter ea facere, quæ pertinent ad officium illius, cui additi sunt, si ad supplendum defectum Coadjuti dati sint.

7. Co-

7. Coadjutores omnibus prerogativis, praeminentiis, honoribus & jurisdictionibus, habitualiter saltem, gaudent, quibus Principales Coadjuti.
8. Coadjutor Episcopi omnes canonicos praecedit, idemq; stallum habere debet, quod Episcopus, si adesset; huic tamen ut capiti servata semper aliqua supereminenti prerogativa: Coadjutor autem Canonici, alios canonicos praecedere non potest.
9. Possunt etiam ambo simul esse in Capitulo; potest etiam Coadjutor, moraliter saltem, sive habitualiter conferre beneficia.

I. **Q**uamvis Coadjutor cum futura successione non habeat verum titulum, nec beneficium, ut cap. 5. num. 8. dictum est; attamen gratia Coadjutorialis à Summo Pontifice concessa, tribuit non tantum jus ad rem, sed etiam jus in re fictum, operaturum plenos effectus per cessum vel decessum Praelati; adeoque producit titulum praeventivum, seu habitualem & initialem, estque beneficium Ecclesiasticum secundum quid; licet non producat jus in re verum & propriè, propter particulas *ex nunc, prout ex tunc*. Put. lib. 2. decis. 478.

II. Quamvis etiam nullum nascatur præjudicium in non publicando aut intimando gratiam iis, ad quos admissio, seu possessionis traditio pertinet; potest tamen præsentare se Coadjutor ad capiendam possessionem Coadjutoria, seu illius obtinendam executionem, quam nec capitulum, nec coadjutus, stante suo impedimento, recusare potest; nec tamen Coadjutor tenetur ad jurium solutionem, quia non admittitur ut Episcopus, Prælatus vel beneficiatus, dum capit possessionem primæ gratiæ Coadjutorialis: ut nempe pendente vita Coadjuti eidem assistat. Garzias *de benef. parte 4. cap. 5. num. 78. & 144.* imo solent ejusmodi gratiæ quantocius intimari, ne contingente vacatione, prætexta causa ignorantia, quidquam sinistri eveniat: realis autem possessionis apprehensio seu receptio, juxta ordinarium Bullæ tenorem, differtur ad tempus vacationis; quamvis Remouchamps *cap. 12. num. 11.* etiam velit realem possessionem beneficii & juris Prælaturæ peti & obtineri posse, per receptionem admissionemve ad juramentum, solutis juribus &c. ad hoc ut ceden-

te vel decedente Coadjuto , non egeat
nova receptione, sicuti non eget novo ti-
tulo : hæc tamen possessio foret tantum fi-
cta seu conditionalis, sicut ipse titulus, du-
rante vita Coadjuti, omnia enim fierent,
ex nunc, prout ex tunc.

III. Hæc & similia dependent à teno-
re litterarum Apostolicarum, à quibus de-
flectere non licet: in tantum ut Capitula
non possint restringere auctoritatem &
facultates in illis per Summum Pontifi-
cem attributas, eodem in consulto, Gon-
zal. *ad Reg. 8. Gloss. 5. §. 9. num. 94. & Carz.*
loco cit. num. 144.

Quoad officium Coadjutoris, scien-
dum est, Concil. Trid. *sess. 25. cap. 7.* non
aliter permittere coadjutorias perpetuas
seu irrevocabiles, quàm verificatis causis
necessitatis aut utilitatis Ecclesiæ, ne sci-
licet illa propter impedimentum Prælati
aliquod detrimentum patiatur juxta di-
cta *cap. 4. num. 10. & II* sed illam causam
finalem pro substantia gratiæ Coadjuto-
rialis justificari sufficit.

IV Nec ideo irritatur gratia, aut mi-
nus subsistit, si Coadjutor de facto non de-
serviat, aut juyet Prælatum supportan-

dis oneribus; quia juxta communem Doctorum sententiam, non tenetur, nisi ad causativam residentiam, talem scilicet, ut si non resideat, seu deserviat, fructus amissos, è suo ad opus Coadjuti, vel Ecclesiæ refarcire debeat. Garz. *loc. cit. num. 122.* Barbos *ad con. Trid. sess. 25, cap. 7. num. 14.*

In conscientia tamen videretur teneri Coadjutor, si Ecclesia aut subditi aliquod damnum spirituale vel temporale, juxta qualitatem necessitatis narratæ in Bulla, paterentur ex culpa vel mora Coadjutoris differentis subire onera Coadjuti impediti; imputare enim sibi debet quod curam Coadjutoria incumbentem acceptarit, cujus causâ, seu in compensationem laborum, gratificatus fuit gratiâ successionis. Garz. *de benef. part. 4. cap. 5. num. 56.* & cum Coadjutoria Prælati conferat dignitatem, quæ est præ eminentia cum jurisdictione; æquum est Coadjutorē in se suscipere partem sollicitudinis.

V. hæc tamen fallunt, quando Coadjutor est datus ex alia causa, quæ supplendæ administrationis Coadjuti, vel propter illius impedimentum, seu mul-
titu-

titudinem negotiorum ; v. g. si causa principalis Coadjutoria fuisset, ut obviaretur incommodis & periculis, quæ post obitum Prælati ex longa sedis vacatione oriri possent, tunc enim Coadjutor ad nullam nequidem causativam residentiam, aut aliquod onus teneri, pendente vita Coadjuti, certum est.

Coadjutorem etiam vi Coadjutoria non teneri ad lectionem horarum canonicarum; nec ad ordines suscipiendos præcise, sed tantum habitualiter intra annum, nisi habuerit congruam ex mensa beneficii sustentationem, tradunt Barbossa. *Garzias & Remouchamps locis citatis.*

VI. Tenentur tamen Coadjutores, generaliter ea facere, quæ pertinent ad officium illius, cui additi sunt, si ad supplendum defectum Coadjuti dati sint. *gloss. in cap. un. verb. officium, de cler. agrot. in 6.* tamen si Coadjutores Episcoporum Pontificalia exercere non valeant, nisi & ipsi sint Episcopi. *cap. is. cui 42. de elect. in 6.*

VII. Ad cognoscenda jura Coadjutorum, ante omnia inspicienda est forma concessionis Coadjutoria & secundum hanc, veluti cynosuram, judicandum.

dum. Ea vero nihil certi determinante, regulariter Coadjutores omnibus prærogativis, præeminentiis, honoribus, & jurisdictionibus gaudent, saltem habitualiter, quibus Principales Coadjuti. Unde Coadjutor datus ad Episcopatum cum spe futuræ successionis, reliquos omnes ex capitulo præcedit; idemque prorsus stallum, quod Coadjutus, si præsens esset, obtineret, habere debet.

VIII. Ut censuit sacra Congregatio Rituum, apud Barbos *ad Concilium Tridentin. session. 25. de reformat. cap. 7. numer. 20.* hoc tamen restringendum est ad Coadjutorem Dignitatis, habentis certam & signatam sedem; aliud enim est in Coadjutore alterius, v. g. Canonici, cui Sedes Principalis sui, cum ejus antiquitate non assignanda. sed sedere is debet ultimo loco post omnes Canonicos; quia licet repræsentent personam Principalis, subrogati autem, ex vulgato jurisficio, frui debeant eisdem prærogativis, quibus fruitur ille, in cujus locum subrogantur; id tamen intelligi debet, respectu aliorum inferiorum, quibus præferri maxime debent non autem respectu aliorum Canonico-

nicorum parium ipsi Coadjuto, quos præcedere non possunt; *Barbos loc. cit. num. 18. & 19. Garz. de benef. p. 4. cap. 5. num. 65. & seqq.* ubi plura specialia jura Coadjutoris recenset.

Quamvis autem ipsa gratia Coadjutorialis præbeat dignitatem; attamen Coadjutor nihil sibi actualiter arrogat, nisi nomine & jure Coadjuti, sui Domini, & Prælati Principalis, etiam eo absente, illi uti Capiti semper reservata aliqua supereminenti prærogativa, veluti Sede, veste, loco, exercitio Ordinis & aliis functionibus principalioribus, pro qualitate beneficii & administrationis Coadjutori demandata; *Barbos loc. cit. Remouchamps cap. 15. num. 4.*

IX. Possunt etiam ambo, Coadjutus nempe & Coadjutor, simul esse in Capitulo sub diversis tamen respectibus; sufficitque quod in omnibus sit aliqua subordinatio ad exemplum Episcopi & sui Vicarii. *Garz. L.c. num. 107. 108. & 109.* in causa ipsius Coadjuti non potest quidem interesse Capitulo tanquam Coadjutor; nihilominus in qualitate Canonici, non est ipsi denegandum suffragium, minus

G v

quam

quam Coadjuto in causa particulari Coadjutoris; modo non in re & causa ipsis communi, v. g. Coadjutoria. *Garz. loc. cit. num. 103. Barbos num. 44.*

Habet etiam Coadjutor vi potestatis suae Coadjutorialis facultatem & jurisdictionem, seu jus conferendi beneficia & officia; saltem moraliter, sive habitualiter, nempe Coadjuto permittente, aut non conferente, vel providere non valente.

Quamvis alii velint illam facultatem conferendi beneficia dependere à tenore literarum, & potestate ipsi specialiter concessâ. *ut Ioan. Andr. & Imola in cap. ult. de cler. egot. Flam Paris lib. 7. q. 20. num. 19.* plura de auctoritate juribus & prerogativis Coadjutoris videri possunt apud *Barbos lib. 3. juris. Eccles. univers. cap.*

10. numer. 34. &

seqq.

Caput